!

S 123/04-2860/04 Brně dne 3. srpna 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 123/04, zahájeném dne 28. června 2004 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., na návrh účastníka řízení, jímž je společnost AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3, IČO: 25130072, ve správním řízení zastoupená JUDr. Miroslavou Rybovou, bytem Pomořanská 472/2, Praha 3, na základě plné moci, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3, IČO: 25130072, a PENAM spol. s r.o., se sídlem Cejl 38, Brno, IČO: 46967851, ke kterému má dojít dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., na základě třiceti sedmi samostatných Smluv o prodeji obchodního podílu, uzavřených dne 25. června 2004 mezi společností AGROFERT HOLDING, a.s., vždy jako kupujícím, a v jednotlivých smlouvách specifikovanými fyzickými osobami, jako prodávajícími, v jejichž důsledku má společnost AGROFERT HOLDING, a.s. získat 100% obchodní podíl ve společnosti PENAM spol. s r.o., a tím i možnost tuto společnost přímo kontrolovat, se dle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e .

O d ů v o d n ě n í :

Při posuzování spojení soutěžitelů vycházel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, listin zakládajících spojení, výpisů z obchodního rejstříku a všeobecně známých skutečností týkajících se spojovaných soutěžitelů a situace na relevantních trzích.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb. (dále jen „zákon“), zveřejněna v Obchodním věstníku č. 28/04 ze dne 14. července 2004. V pětidenní lhůtě stanovené pro podání případných připomínek, ani později, Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

Notifikační podmínky

Ke spojení soutěžitelů má dojít na základě třiceti sedmi Smluv o prodeji obchodního podílu, uzavřených dne 25. června 2004 mezi společností AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3, IČO: 25130072 (dále jen „Agrofert“), vždy jako kupujícím, a v jednotlivých smlouvách specifikovanými fyzickými osobami, jako prodávajícími. V důsledku uvedených smluv má společnost Agrofert získat 100% obchodní podíl ve společnosti PENAM spol. s r.o., se sídlem Cejl 38, Brno, IČO: 46967851 (dále jen „Penam“), a tím i možnost tuto společnost přímo kontrolovat.

Výše popsaná transakce představuje spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona. Podle citovaného ustanovení se za spojení soutěžitelů ve smyslu zákona považuje transakce, kdy jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již jeden podnik, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik nabytím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů.

V dalším postupu se Úřad zabýval otázkou, zda navrhované spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů Kč, je podmínka dle ustanovení § 13 písm. a) zákona splněna a posuzované spojení soutěžitelů tak podléhá povolení Úřadu.

Strany spojení

Společnost **Agrofert** je obchodní společností bez vlastního výrobního programu, která formou majetkových účastí sdružuje další obchodní a výrobní společnosti. Jejím jediným akcionářem je společnost AGROFERT a.s., se sídlem Roháčova 83/1099, Praha 3, která stojí na vrcholu majetkové struktury holdingu.

Skupina Agrofert zaměřuje svoji činnost do tří základních oblastí: (i) činnost související se zemědělstvím, (ii) činnost související s potravinářstvím a (iii) činnost související s průmyslovou výrobou chemických látek.

Předmětným spojením dotčenou je oblast zemědělství. Z celého holdingu působí v zemědělství přibližně 30 společností. Majetkové účasti ve většině z těchto společností vlastní a spravuje společnost AGRTRADING, a.s., se sídlem Roháčova 83/1099, Praha 3 (dále jen Agratrading“). Jedná se zejména o společnosti typu ZZN, tedy zemědělské

zásobování a nákup, či ACHP, tj. agrochemické podniky. Uvedené typy společností se zabývají obchodováním s potřebami pro zemědělskou prvovýrobu (průmyslová hnojiva, pesticidy, mořidla) a poskytováním služeb pro zemědělce (např. sklizňové služby, posklizňový výkup plodin a jejich ošetření). Většina společností typu ZZN rovněž vyrábí krmné směsi pro zvířata a v menší míře se zabývají výkrmem drůbeže či prasat. Samotná Agratrading obchoduje především v oblasti zemědělských komodit, to znamená obilovin, olejnin, luštěnin, dále pak obchoduje s pesticidy, osivy, mořidly a komponenty do krmných směsí.

V oblasti potravinářství působí ze skupiny Agrofert především společnosti, které se zabývají zpracováním drůbežího, vepřového i hovězího masa. V chemickém průmyslu působí ze skupiny Agrofert především významní tuzemští producenti výrobků organické i anorganické chemie.

Společnost **Penam** je společností s ručením omezeným, která vznikla v roce 1992 pod názvem TERO ROSICE, spol. s r.o. K 1. lednu 2000 došlo k přejmenování této společnosti na PENAM spol. s r.o. a k dobrovolnému zrušení jedenácti společností s obdobným předmětem činnosti a k jejich sloučení do společnosti Penam. K 9. prosinci 2003 bylo převodeno na Penam, jako na nástupnickou společnost, jmění dalších tří společností.

Společnost Penam je před spojením vlastněna třiceti sedmi fyzickými osobami, přičemž nejmenší obchodní podíl je 0,07 % a největší obchodní podíl je 18,86 %. Společnost Penam drží podíl v několika soutěžitelích, *[… obchodní tajemství …]*.

Organizačně se Penam člení na čtyři výrobní divize: (i) pekárny, (ii) cukrárny, (iii) mlýny, (iv) těstárna, a nevýrobní divizi: maloobchod, která zahrnuje pekařské prodejny. Společnost Penam je, stejně jako ostatní jí podobné subjekty působící v oblasti pekařských, cukrářských, mlýnských a těstárenských výrobků, vertikálně integrována.

Dopady spojení

Za účelem zjištění, zda navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vymezuje relevantní trh, kterým je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, jež je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení soutěžitelů, k nimž dochází podle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území České republiky provozuje soutěžitel, nad nímž je v důsledku spojení získávána kontrola, a z nich pak zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi navrhovatele.

Nabývaná společnost, společnost Penam, a jí kontrolované společnosti působí v České republice především v následujících oblastech:

- pekařské výrobky (chléb, běžné pečivo, jemné a trvanlivé pečivo),
- cukrářské výrobky (měkké a trvanlivé cukrářské výrobky),
- těstoviny a
- mlýnské výrobky (pšeničné a žitné mouky, ječné výrobky, krmiva).

Nabývající skupina společností, skupina Agrofert, působí z uvedených oblastí pouze v oblasti mlýnských výrobků, v níž dosahuje tržního podílu nižšího než *[… obchodní tajemství …]* %.

V oblasti pekařských výrobků v České republice, která zahrnuje chléb, běžné pečivo, jemné a trvanlivé pečivo, nebylo, vzhledem ke skutečnosti, že činnosti spojovaných soutěžitelů se v této oblasti nepřekrývají, ani na sebe nenavazují, pro účely předmětného správního řízení nutné s konečnou platností vymezit relevantní trh.

Společnost Penam dosahuje v oblasti pekařských výrobků podílu cca *[… obchodní tajemství …]* %[1], její nejvýznamnější konkurenti, společnost DELTA PEKÁRNY a.s., se sídlem Bohunická 24, Brno (dále jen „Delta pekárny“), a ODKOLEK a.s., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9 (dále jen „Odkolek“)[2], dosahují v předmětné oblasti obdobného či mírně vyššího podílu. V oblasti pekařských výrobků působí i další soutěžitelé, například společnosti MILLBA-CZECH a.s., ČEMPEK, družstvo, Český pekař s.r.o. a Michelské pekárny, a.s.

V oblasti cukrářských výrobků v České republice, která zahrnuje měkké i trvanlivé cukrářské výrobky, rovněž nebylo, vzhledem ke skutečnosti, že činnosti spojovaných soutěžitelů se v této oblasti nepřekrývají, ani na sebe nenavazují, a současně tržní podíl společnosti Penam v této oblasti je zanedbatelný, pro účely předmětného správního řízení nutné s konečnou platností vymezit relevantní trh.

Společnost Penam dosahuje v oblasti cukrářských výrobků podílu cca *[… obchodní tajemství …]* %. Konkurence v této oblasti je značně roztříštěná. Nejvýznamnějším konkurentem Penamu je Smetanova cukrárna Praha.

Ve vztahu k **trhu těstovin v České republice** lze konstatovat, že jednotlivé druhy těstovin, například těstoviny vaječné, bezvaječné a semolinové, jsou vzájemně zaměnitelné jak z pohledu poptávky, tak z pohledu nabídky, a to s přihlédnutím k jejich shodnému zamýšlenému použití, uspokojování potřeb spotřebitelů i ceně, a proto nebylo nutné tento trh dále členit a relevantní trh vymezovat úžeji.

Rovněž na trhu těstovin působí ze spojujících se soutěžitelů pouze společnost Penam, která zde dosahuje tržního podílu cca *[… obchodní tajemství …]* %. Dalšími významnými soutěžiteli na tomto trhu jsou společnost Spojené těstárny CZ, s.r.o.[3], ADRIANA – výrobce těstovin s.r.o. a Bratři Zátkové, a.s., kteří zde dosahují přibližně stejných tržních podílů jako společnost Penam.

V oblasti mlýnských výrobků v České republice, Úřad, v souladu se svou předchozí rozhodovací praxí[4], vymezil pro účely posouzení předmětného spojení soutěžitelů následující relevantní trhy: **trh mouk pro pekařské účely** (běžné pečivo, jemné pečivo a cukrářské výrobky), **trh mouk pro speciální účely** (sušenky, oplatky, těstoviny, knedlíky, pizzy), **trh mouk spotřebitelských** (pro obchody), a **trh mlýnských krmných surovin** (jako vedlejší produkt pro výrobu krmných směsí).

Společnost Penam působí na všech takto vymezených relevantních trzích. Na relevantním trhu mouky pro pekařské účely je její tržní podíl cca *[… obchodní tajemství …]* %, na relevantním trhu mouky pro speciální účely cca *[… obchodní tajemství …]* %, na relevantním trhu mouky spotřebitelské cca *[… obchodní tajemství …]* % a na relevantním trhu mlýnských krmných surovin cca *[… obchodní tajemství …]* %. Na celkovém trhu mlýnských výrobků dosahuje společnost Penam cca 15% podílu. Do uvedených tržních

---

[1] dle finančního vyjádření

[2] V současné době je Úřadem vedeno správní řízení ve věci povolení spojení soutěžitelů Delta pekárny a Bakeries International Luxembourg S.A., se sídlem 23, Avenue Monterey, L – 2086, Lucemburské velkovévodství (dále jen „Bakeries“), který je mateřskou společností Odkolku. Rozhodnutí v uvedené věci nebylo dosud vydáno.

[3] kontrolovaná společností Bakeries

[4] např. rozhodnutí č.j. S 25/03-948/03 ve věci povolení spojení soutěžitelů Odkolek a DELTA MLÝNY s.r.o.

podílů byly zahrnuty i mlýnské výrobky určené pro vnitřní spotřebu skupiny Penam, a to jak pro pekařskou, cukrářskou a těstárenskou výrobu, tak i pro výrobu mlýnských krmiv. Rovněž skupina Agrofert působí v určité omezené míře na trhu mlýnských výrobků, a to na relevantním trhu mouk pro pekařské účely prostřednictvím společnosti Agroservis Tachov, a.s., která však působí pouze v Západočeském regionu. Podíl skupiny Agrofert na relevantním trhu mouk pro pekařské účely v České republice činí cca *[… obchodní tajemství …]* %.

Nejvýznamnějším konkurentem Penamu, respektive obou spojujících se soutěžitelů, v oblasti mlýnských výrobků je společnost UNIMILLS a.s.[5] s následujícími tržními podíly: cca *[… obchodní tajemství …]* % na relevantním trhu mouky pro pekařské účely, cca *[… obchodní tajemství …]* % na relevantním trhu mouky pro speciální účely, cca *[… obchodní tajemství …]* % na relevantním trhu mouky spotřebitelské a cca *[… obchodní tajemství …]* % a na relevantním trhu mlýnských krmných surovin. Na celkovém trhu mlýnských výrobků dosahuje společnost UNIMILLS a.s. cca 25 % podílu. V předmětné oblasti působí i další soutěžitelé, například společnosti Mlýny Voženílek spol. s r.o., s tržním podílem cca 5 %, Bratři Zátkové a.s., s tržním podílem cca 4 %, a MILLBA-CZECH a.s., s tržním podílem cca %.

V oblasti mlýnských výrobků existuje rovněž určité vertikální propojení mezi skupinou Agrofert a společností Penam, neboť společnost Penam odebírá obilí, jako surovinu pro mlýnskou výrobu, od společností, jež jsou součástí skupiny Agrofert. *[… obchodní tajemství …]* Skupina Agrofert přitom dosahuje v oblasti obilovin, shodně jako její nejvýznamnější konkurent, skupina Agropol, tržního podílu nepřesahujícího *[… obchodní tajemství …]* %.

V souvislosti s působením spojujících se soutěžitelů v oblasti mlýnských výrobků vymezil Úřad jako relevantní trh rovněž **trh mlýnských krmiv v České republice,** která představují vedlejší produkt výroby mouk, jako jsou otruby, krmná mouka a krmné klíčky. Vzhledem ke skutečnosti, že činnosti spojovaných soutěžitelů se v této oblasti v zásadě nepřekrývají, nebylo nutné relevantní trh mlýnských krmiv dále členit a relevantní trh vymezovat úžeji. Mlýnská krmiva přitom představují pouhých *[… obchodní tajemství …]* % celkového objemu krmných směsí vyráběných v České republice.

Společnost Penam dosahuje na trhu mlýnských krmiv tržního podílu cca *[… obchodní tajemství …]* %, cca *[… obchodní tajemství …]* % objemu své celkové výroby v oblasti krmiv dodává společnostem ze skupiny Agrofert. Skupina Agrofert sama vyrábí určité zanedbatelné množství mlýnských krmiv, a to pro vlastní spotřebu, konkrétně dosahuje na tomto relevantním trhu cca *[… obchodní tajemství …]* % podílu. Konkurenty spojujících se soutěžitelů na trhu mlýnských krmiv jsou především soutěžitelé působící na trhu mlýnských výrobků uvedení výše.

Z uvedené charakteristiky jednotlivých oblastí dotčených spojením a postavení spojujících se soutěžitelů na nich vyplývá, že posuzované spojení soutěžitelů má převážně konglomerátní charakter. K nepatrnému překrytí aktivit spojujících se soutěžitelů dochází pouze na relevantním trhu mouk pro pekařské účely, kde však skupina Agrofert působí jen okrajově (dosahuje zde tržního podílu cca *[… obchodní tajemství …]* %) a nadto pouze regionálně (v Západočeském regionu). Skupina Agrofert působí rovněž v zanedbatelné míře na trhu mlýnských krmiv (dosahuje zde cca *[… obchodní tajemství …]*% podílu), nicméně veškerou produkci mlýnských krmiv zpracovává do krmných směsí, které používá pro živočišnou výrobu v rámci vlastní skupiny.

[5] v současné době kontrolovaná společností Bakeries

Dodavatelsko-odběratelské vztahy, jejichž předmětem jsou dodávky mlýnských krmiv, jako suroviny pro výrobu krmných směsí, ze strany společnosti Penam do skupiny Agrofert, a rovněž určité vertikální propojení mezi skupinou Agrofert a společností Penam na trhu mlýnských výrobků, kde společnost Penam odebírá obilí, jako surovinu pro mlýnskou výrobu, od společností, jež jsou součástí skupiny Agrofert, existují již před realizací předmětného spojení. S ohledem na skutečnost, že ostatním stávajícím dodavatelům společnosti Penam v předmětné oblasti zůstane, i v případě prohloubení vertikální integrace spojujících se soutěžitelů, zachována možnost dodávek obilí, jako suroviny pro mlýnskou výrobu, ostatním významným soutěžitelům podnikajícím v oblasti mlýnských výrobků, Úřad konstatuje, že posuzované spojení nebude mít v tomto ohledu významné dopady na spojením dotčené trhy.

Předmětným spojením nedojde k takovému posílení tržní síly spojením vzniklého vertikálně integrovaného subjektu, které by mělo za následek vznik či posílení jeho dominantního postavení na jakémkoliv relevantním trhu, jenž byl pro účely tohoto správního řízení vymezen či jehož vymezení s konečnou platností bylo ponecháno otevřeným. Subjekt vzniklý spojením bude v České republice nadále čelit konkurenci, neboť výrobky zaměnitelné s výrobky nabízenými spojovanými soutěžiteli jsou na trhu volně dostupné od konkurenčních výrobců, spojení tedy nebude mít negativní dopad na spotřebitele z hlediska možnosti výběru mezi výše uvedenými službami. V důsledku spojení soutěžitelů také nedojde k omezení možnosti vstupu nových soutěžitelů.

S ohledem na výše uvedené Úřad konstatuje, že posuzované spojení soutěžitelů nezvýší společnou tržní sílu společností Agrofert a Penam na takovou úroveň, která by jim umožnila chovat se nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích. Subjekt vzniklý spojením bude na všech relevantních trzích v České republice nadále vystaven konkurenci, takže v důsledku posuzovaného spojení soutěžitelů nedojde ke snížení úrovně konkurenčního prostředí v dotčené oblasti.

Pro naplnění všech podmínek uvedených v § 16 odst. 2 věta třetí zákona Úřad rozhodl o povolení navrhovaného spojení. Toto rozhodnutí Úřad ve stanovené lhůtě vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Miroslava Rybová

AGROFERT HOLDING, a.s.
Roháčova 1101/89
130 00 Praha 3

Právní moc: 25.8.2004